br Br Rättslig ställning

17/148

Flygblad N:o 4

utgivet av

Föreningen för kvinnans politiska rösträtt i Göteborg.

Carlberg Frigga

Varför fru Håkansson gick in i rösträttsföreningen.

Den under de senaste åren bland socialt och politiskt intresserade kvinnor stående frågan: «Är ni medlem av rösträttsföreningen?» hade även riktats till fru Håkansson, känd som en synnerligt dugande och redbar självförsörjande kvinna. Men fru Håkansson svarade nej och lät sitt nekande åtföljas av en energisk motivering:

»Nej, jag tackar, jag varken är eller någonsin kommer att bli medlem av den där föreningen. Och jag begriper inte varför man skall bråka med sådant som man inte är tvungen till. Männen har skött om världen hittills — så gott de förstått, hoppas jag — och åtaga sig nog bestyret hädanefter också, bara de få göra det i ro och fred. Fruntimmer ha väl tillräckligt att sköta ändå med hus och hem och man och barn — och tjänstfolk se'n! — utan att också lägga sig i politiken. För min del har jag fullt upp att göra med att sköta mitt pensionat — fjorton bäddar är inte småsmulor att hålla reda på. Och när man som jag är ensam om att försörja och skaffa uppfostran åt fyra barn, så gäller det minsann att hänga i både dag och natt utan att förstöra tiden med spring på politiska möten. Gott en kan få tillfälle en söndagseftermiddag att slinka in i Guds hus och höra en aftonsång.»

Några månader senare anmälde fru Håkansson sitt inträde i stadens F. K. P. R.

Frigga Carlberg

— Tala om för mig orsaken till denna glädjande omvändelse, bad föreningens ordförande.

— Ja gärna — och låt andra få del av den också — jag är skyldig ett försoningsoffer, svarade fru Håkansson och makade sig tillrätta i soffhörnet. — Ni känner ju mina omständigheter, men i alla fall är det kanske bäst att jag relaterar dem för att klara sammanhanget. Min man övergav hemmet för tolv år sen efter att förstört pängarna jag fått efter min far och lämnade mig ensam med fyra små. Min mor och jag flyttade då tillsammans och satte upp ett pensionat. Detta gick riktigt bra några år, ända tills min mor dog. Det föll mig aldrig in att jag inte hade full äganderätt till mitt möderneարv. Nej, det har ni visst inte, upplyste juristen jag vände mig till för att få råd, ni är icke änka, icke frånskild, har icke äktenskapsförord eller boskillnad och i testamentet finns ingenting om att er mors kvarlåtenskap skall tillfalla er ensam och vara undantagen er mans förvaltning. Ni har rätt att efter företeende av intyg om medellöshet utfå så mycket av er mors kvarlåtenskap att ni och barnen icke lida nöd. Men er man såsom er målsman är ensam berättigad att uppbära och förvalta arvsmedlen efter er mor. — Jag blev som förlamad och på min fråga om vad som vore bäst för mig att göra, rådde han mig att söka skilsmässa, ehuru jag naturligtvis borde ha gjort det innan min mor dog. Då min man vistades å okänd ort, skulle jag låta lysa efter honom i tidningarna. Ifall han icke lät höra av sig inom ett år, så skulle jag vara fri. Men om han får se efterlysningen och kommer hem och tar alltsammans? Häradshövdingen ryckte på axlarna: Ja, den risken löper ni ju.

— Det gick som jag fruktade — fortsatte fru Håkansson sin historia — min man kom hem, han var inte längre borta än i Kristiania. Han hade plats som bokförare hos en änka, som hade någon sorts affär. Pängarna fick han rubb och stubb och gav sig av igen för att bli delägare i änkans affär. Barnen och jag skulle komma efter, hettes det. Detta var således resultatet av mina hederliga

föräldrars lifslånga arbete och sparsamhet, att en främmande karl skulle i ett främmande land med en främmande kvinna förslösa vad de med möda skrapat ihop, under det att deras enda barn fick nästan lida nöd.

Sådant kallas »förvaltning».

Skilsmässa ville han inte höra talas om. Lyckligtvis fick jag behålla möblerna, antingen Håkansson glömt bort dem eller tyckte att jag kunde få några smulor med av arvet. Så blev det att fortsätta med pensionatet — människor tyckte att jag lidit orätt och voro snälla emot mig — och bra har det gått, två av barnen kunna redan försörja sig själva. Jag har haft gott mod och när det ibland motat har jag bara tagit nya tag med friska krafter, men i dag tröt mig tålamodet riktigt — jag har inte en gnista kvar —

Fru Håkansson måste svalka sig med ett glas vatten, innan hon kunde fortsätta.

— Det är så, ser ni, att jag i höst ämnar utvidga mitt pensionat och har hyrt en våning som gränsar intill min. Till den nya lägenheten hör en telefon som jag ville övertaga. Så går jag i dag till telefonbyrån för att få kontraktet överflyttat på mig. — Är ni ogift? fick jag till svar på min förklaring. — Nej. — Är ni änka då? lydde nästa fråga. Tveksam om vad jag skulle svara, då jag inte på fem år hört av min man, frågade jag vad det hade med saken att göra, då det var jag som både skulle begagna och betala telefonen. Men så enkelt var det inte. — Om ni har en man, så är det naturligtvis han som skall underteckna kontraktet. — Men jag har ingen aning om var han finns, svarade jag som även började bli otålig — skulle jag kanske hämta hem honom från Amerika eller Australien för att underteckna ett telefonkontrakt? — Ja, som ni vill, men ert namn — en gift kvinnas — duger inte — sådan är lagen. Den unge mannens ton var obeskrivligt överlägsen.

— Är lagen värkligen sådan, svarade jag, så är det på tiden att den blir ändrad — och så gick jag hit för att bli inskriven i rösträttsföreningen. —

— Duger inte! utbrast fru Håkansson bittert. — Det kändes som om jag fått ett slag i ansiktet, så blygdes jag, då jag smög ut. Alla dessa tunga år har jag redbart strävat för att försörja de mina och skaffa barnen en god uppfostran, har punktligt fullgjort min skattskyldighet till stat och kommun — och så blir jag behandlad som ett omyndigt barn eller som en förbrytare. Är Sveriges lag sådan mot Sveriges kvinnor, så är det sannerligen på tiden att vi sammansluta oss för att få den ändrad i enlighet med rättvisa och sunt förnuft.

Och så gick fru Håkansson sin väg med rakare nacke och fastare steg än vanligt. Hon hade tydligen kommit till insikt om sitt människovärde — *fastän hon var gift.*

Frigga Carlberg.



Pris 5 öre.

GÖTEBORG 1913
OSCAR ISACSONS BOKTRYCKERI

